

kebre jedla (le na večer sem jim dal nekoliko žita) in zdrava in vesela je bila vseskozi. Slavni prof. Stöckhardt je po mnogih skušnjah zvedil, da 100 funtov živih kebrov je za gnoj toliko vredno kakor 20 novih grošev, tedaj se dobro plača, kebre za gnoj rabiti. Poparjeni kebre se na zemljo, ki se za pavec na debelo nasuje, razstrosijo in potem z apnénim prahom potresejo, na to se nameče spet persti, na perst spet kebrov, na kebre apnénega praha in tako dalje, da so vsi kebre dobro podelani. Vsaki mesec se premeče ta kùp in če je treba z vodo pomoči — in drugo leto ni boljšega gnoja kot je ta.

(Slovensko murbino seme). Kaj imamo Slovenci že tudi lastno murbino seme, ki se po nas „slovensko murbino seme“ imenuje? Da! imamo ga; saj c. k. marska kmetijska družba piše v svojem 47. listu, da je letošnjo spomlad več takega semena, ki ga „weisser slovenischer Maulbeersaamen“ imenuje, razdelila po Marskem, in da se je dobro obneslo.

(Kineške kokoši so začele že leči). Gospod A. Brus, kateri, kakor smo že unidan povedali, ima posebno veselje s temi novimi in zlo hvaljenimi kokošnjimi plemeni in si je res že več te čuda lepe živali priredil, nam je te dni povedal, da ena njegovih kohinhink je že začela pridno leči, in da bo po novem letu res v stanu, prijetlom te nove reje z jajci vstreči. Rekel nam je tudi, da meso kineških pišk je kaj dobro; on jih je že pokusil in tedaj govori iz lastne skušnje. V prihodnjem velikem zboru bo po željah ljubljanske kmetijske družbe na ogled postavil nekoliko kineških put in petelinov.

Gospodarske novíce.

(Kupčija z domačimi ali morskimi zajčki). V Belgii je zadnjih sedem let toliko kupčije z morskimi (belimi) zajčki (Kaninchen), da vsak teden blizu 50,000, tedaj leto in dan čez poltretji milijon iz Genta, Enkloa, Thielta in Ruyselnde, kjer največ te živali izredé, iz kože djanih zajčkov na Angleško pošljejo, kjer jih lahko prodajajo po 2 fronka. Kožice stroji in barva v Gentu več kot 2000 delavcov; prodajajo jih pa v Ameriko, na Francozko in Rusovsko.

(Vinski pridelk v Evropi). Zrajtali so, da na Francozskem pridelajo leto in dan blizu 67 milijonov in 500,000 veder vina, v našem cesarstvu 33 milijonov in 533,000, na Španjskem 8 milijonov in 300,000, na Nemškem 6 milij. in 60,000, na Laškem 1 milij. in 800,000, na Portugalskem 1 milijon in 400,000, na Gerškem 500,000, v Švajci 456,000, na južnem Rusovskem 461,000 veder.

Obertnijska novica.

(Čreslovina iz šote). V „Neue Erf.“ beremo, da neki Anglež, Jennings po imenu, je našel iz šote čreslovino (Gerbestoff aus Torf) napravljati s pripomočjo solitarjeve kisline, in je patent vzel na to najdbo. Ako se poterdi ta najdba, je zlasti za naše cesarstvo, ktero ima na milijone centov šote, res neprecenljiva, ker potem bi dobivali strojarji obilo umetne čreslovine kaj dober kup!

Za poduk in kratek čas.

V več krajih, posebno v hribih pa tudi v vaséh, katerih prebivavci se mislijo terde zarobljence, sem slišal veliko od „copernije“ pripovedovati, pa le stare babúre, ktere že komaj lazijo, copernije natolcevat, ter jim čudne reči, postavimo, da sosedove krave po vervi molzejo, živini bolezen napravljajo in več tacega pripisovati. Nekteri še celó hudega vremena, toče in družih nesreč stare babe dolžijo, ter menijo, da te reve, ktere že po gladkih potih komaj

tavajo, po pečevji plešejo in se vertijo kot vertavke, se po oblacih vozijo, točo delajo itd.

Od kod da take pravlice izvirajo in na ktere skušnje da se opirajo, mi ni znano, le tega sem prepričan, da jih je grozno veliko in da, akoravno skoraj v vsaki vasi nekoliko drugačne, imajo vendar le vse nekako enakost, ki nas na furi je ali boginje maščevanja starih Rimljanov opominjajo. Pretečeno jesen sem v svojo torbico nabral mnogo takih govoríc; naj le eno povém, ktero sem nedavno od nekega plešca slišal, ki je vedil jako veliko čenčati od copernice in copernije.

Ta starček namreč je terdil, da se več bab (čudo! da ne tudi dedcov) že v mladosti coprati naučí, da pa, dokler so mlade, ne morejo nič škodovati, ampak še le v starosti neznano moč dobé, se z mazilom ali žajfo mažejo, metle jezdijo in da priti kamor koli si bodi, jim je treba le „ferk naprej“ „ferk nazaj“ izreči. Med takim pogovorom sem ga bil vprašal: ali verjame, da so res copernice na svetu? On pa mi krepko odgovori tako-le: „Kakor terdno verujem, da je en Bog, tako tudi terdno verjamem, da so copernice.“ Na ta odgovor mu pričnem prav po domače razkazovati, da vse to je bosa in še pregrešna vera, — da babéle, ki komaj hodijo in jih povsod revšina tare, nobene moči nimajo, ljudém kaj dobrega ali hudega „po copernii“ nakloniti itd. Na to mi jo on debelo zarobi rekoč: „Duhovni, študenti in sploh škrici terdijo, da ni copernic, ker so sam v tem zapopadeni!! jaz sem pa popolnoma prepričan, da so bile in da so še, in akoravno bi vsi rekli, da jih ni, jim vendar ne morem več verjeti, kakor svojim lastnim očem; zakaj vidil sem jo, ki je bila iz megle iztreljena.“ Ko mi pravi, da jo je vidil, ga hitro pobaram: kje da jo je vidil, in kakošna da je bila? Z nekakim ponosom mi zdaj začne pripovedovati, da, ko je bil še mlad in je koze pasel, so na bližnjem homcu nekega dne s strelom hudo vreme odganjali, in ko so med nudim viharjem jako pokali, smo vidili nekaj belega iz meglá pasti, toda nihče si ni upal gledat iti. Po dežji pa hitimo vsi skupaj gledat, kaj da so izstrelili, in vsi plahi slišimo dobro znano stanko, ki je bila že davno za copernico poznana, vso mokro pod košatim borovcom v praproti ležečo milo stokati in prositi, naj bi ji pomagali domú; pa brez usmiljenja smo jo le dobro našeskali! Drugi dan gremo zgodaj gledat, ali je baba še tam, toda zastonj smo je iskali; že je bila zginila, potem je nisem več vidil, blezo je umerla.“

„Kaj pa, če je tisto staro babico, morebiti dračje, gobe ali kaj družega po gojzdu pobirajočo, hudo vreme prehitelo, da je pod borovcom obsedela in do kože premočena bila, in da ste jo vi zatega voljo za copernico garbali?“ — mu zavernem. „To ne more biti“ — mi reče pa gré naprej terdno prepričan, da so copernice!

Jez pa sem ga pustil, vidši, da vse moje podučevanje bi bilo pri taki kratki pameti le bob v steno!

J. V — c.

Zgodovinske drobtinice.

Nekoliko imen z rimskih kamnov,
najdenih na zemlji starega Norika in Panonije,
ktere še dandanašnji živijo med slovenskim ljudstvom.

Spisal Davorin Terstenjak.

(Dalje.)

Po podobšinah in napisih je utegnulo poznamovanje mat za denar tudi obvikniti, ker mat, met, mata, mjeta ne izrazuje samo pomenov: Einschnitt, Gepräge, temoč tudi: Zeichen, Schriftzeichen, nota, signatura, Rune.*)

*) Primeri nemško poznamovanje: Mark iz markôn zeichnen in bezeichnen. Ker so mejniki imeli znamenja vrezane, tedaj tudi Mark v pomenu: Scheide, Wende, Graenze. Tudi v